

การปฏิบัติงานของผู้นำเยาวชนลาธารณลูขในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา
ตามการรับรู้ของตนเองและนักเรียนอื่น

นางสาวมาลี สุชาธารตระกูล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาพลศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-549-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016832

I 1C3C7291

HEALTH YOUTH LEADERS' PERFORMANCE IN SECONDARY SCHOOLS UNDER
THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION
AS PERCEIVED BY THEMSELVES AND OTHER STUDENTS

Miss Malee Sutatantragoon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Physical Education
Graduate School
Chulalongkorn University
1990
ISBN 974-577-549-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การปฏิบัติงานของผู้เฝ้าเวาชนสาธารณสุขในโรงเรียนมัธยมศึกษา
กรมสามัญศึกษา ตามการรับรู้ของตนเองและนักเรียนอื่น
โดย นางสาวมาลี สุชาธารตระกูล
ภาควิชา พลศึกษา สาขาพลศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัญญ์ สุกกรี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ศาสตราจารย์สุชาติ โสภประยูร)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัญญ์ สุกกรี)

.....
(รองศาสตราจารย์นัชรา กาญจนารัตน์)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวดี หอมสนิท)

มาลี สุทธาธารตระกูล : การปฏิบัติงานของผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียน
มัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ตามการรับรู้ของตนเองและนักเรียนอื่น

(HEALTH YOUTH LEADERS' PERFORMANCE IN SECONDARY SCHOOLS UNDER
THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION AS
PERCEIVED BY THEMSELVES AND OTHER STUDENTS)

อ.ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัญญ์ สุกกรี, 123 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของผู้นำเยาวชนสาธารณสุขใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา และเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของผู้นำเยาวชนสาธารณสุข
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ตามการรับรู้ของตนเองและนักเรียนอื่น โดยใช้แบบ
สอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียน และนักเรียนอื่นที่อยู่ใน
โรงเรียนที่มีโครงการผู้นำเยาวชนสาธารณสุข ในปี พ.ศ. 2530-2531 จำนวน 131 โรงเรียน
เป็นผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียน 400 คน และนักเรียนอื่น 450 คน ได้รับแบบสอบถาม
คืน 688 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.9 นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียน ตามการรับรู้
ของตนเองและนักเรียนอื่น โดยใช้ค่า "ที" (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียนรับรู้ที่ตนเองปฏิบัติงานด้านกิจกรรมใน
โรงเรียนอยู่ในระดับน้อย 5 ด้านคือ กิจกรรมการค้นหานักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพ กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ
ในโรงเรียน กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิต กิจกรรมเผยแพร่ความรู้
กิจกรรมการช่วยเหลือครูอนามัยในการให้บริการแก่เพื่อนนักเรียน ส่วนนักเรียนอื่นรับรู้ที่
ผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียนปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย 3 ด้านคือ กิจกรรมการค้นหา
นักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพ กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิต กิจกรรมการเผยแพร่ความรู้ ส่วนการ
ปฏิบัติงานด้านกิจกรรมนอกโรงเรียน ผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียนรับรู้ที่ตนเอง
ปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย 1 ด้านคือ กิจกรรมการช่วยเหลือสาธารณสุขในชุมชน

2. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านกิจกรรมในโรงเรียนของผู้นำเยาวชน
สาธารณสุขในโรงเรียน ตามการรับรู้ของตนเองและนักเรียนอื่นพบว่า ทั้งโดยส่วนรวมและ
รายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิต
กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ กิจกรรมการช่วยเหลือครูอนามัยในการให้บริการแก่เพื่อนนักเรียน
และกิจกรรมการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขขณะมาให้บริการที่โรงเรียน โดยนักเรียนอื่น
รับรู้ที่ผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียนปฏิบัติมากกว่าผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียน
รับรู้

ภาควิชา.....พลศึกษา.....

สาขาวิชา.....สุขศึกษา.....

การศึกษา.....2532.....

ลายมือชื่อผู้ผลิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

MALEE SUTATANTRAGOON : HEALTH YOUTH LEADERS' PERFORMANCE IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION AS PERCEIVED BY THEMSELVES AND OTHER STUDENTS. THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF. DR. LAWAN SUKKREE, 123 PP.

The purposes of this research were to study the health youth leaders' performance and to compare the perception between health youth leaders and other students concerning the health youth leaders' performance in secondary schools. The 400 questionnaires developed by the researcher were sent to the health youth leaders, and 450 to other students in 131 secondary schools which initiated health youth leader program between 1987-1988. The 688 questionnaires, accounted for 80.9 percent were returned. The data were analyzed to receive percentages, means and standard deviations and a t-test was also applied.

Findings :

1. Health youth leaders perceived that they performed health activities in school at the low level in 5 areas. They were ; follow up health problem investigation activities, sanitation of school lunch program activities, mental health promotion activities, health knowledge promotion activities, and activities in helping health teacher in health services. Other students perceived that health youth leaders performed 3 areas at the low level. They were ; follow up health problem investigation activities, mental health promotion activities, and health knowledge promotion activities. Health youth leaders perceived that they performed their out-of-school activities in one area at the low level, which was the community health promotion activities.

2. Both, in general and 4 areas, health youth leaders and other students perceived the health activities performance of health youth leaders statistically different at the .05 level of significant. The four areas were ; mental health promotion activities, health knowledge promotion activities, activities in helping health teacher in health services, and activity in helping public health personel while working in schools, by other students perceived that health youth leaders performed more than health youth leaders perceived themselves.

ภาควิชา....พลศึกษา.....

สาขาวิชา....สุขศึกษา.....

การศึกษา....2532.....

ลายมือชื่อผู้ผลิต...*Dr. Lawan Sukkree*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา...*Lawan Sukkree*.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัญย์ สุกกรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือในการตรวจ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนสมบูรณ์ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาตรวจแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการกองมัธยมศึกษา รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนที่อนุญาตให้เด็กนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 131 โรงเรียน ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี ขอขอบคุณเพ็ญจันทร์ เทนบุรณะและคุณเบญจวรรณ วงศ์อนันต์ที่คอยให้คำแนะนำ รวมทั้งคุณชาญศักดิ์ เทนมาลี ที่เป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยดี ตลอดจนขอขอบคุณบุคคลต่างๆ ที่ได้อนุเคราะห์ความช่วยเหลือมา ณ ที่นี้ด้วย

คุณความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแต่คุณพ่อ คุณแม่ ที่สนับสนุนด้านการเงิน และเป็นกำลังใจอย่างดียิ่ง

มาลี สุชาธารตระกูล

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
คำจำกัดความในการวิจัย.....	5
2. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	25
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	25
การสุ่มตัวอย่างประชากร.....	25
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	26
การสร้างแบบสอบถาม.....	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	30
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
5. สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	55

สรุปผลการวิจัย.....	55
การอภิปรายผลการวิจัย.....	64
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย.....	77
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	78
รายการอ้างอิง.....	79
ภาคผนวก.....	84
ประวัติผู้เขียน.....	123

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียน.....	32
2	จำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียนอื่น.....	34
3	เปรียบเทียบการรับรู้ระหว่างผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียนกับนักเรียนอื่น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียน ด้านกิจกรรมค้นหานักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพ.....	36
4	เปรียบเทียบการรับรู้ระหว่างผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียนกับนักเรียนอื่น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียน ด้านกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพโภชนาการในโรงเรียน.....	38
5	เปรียบเทียบการรับรู้ระหว่างผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียนกับนักเรียนอื่น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียน ด้านกิจกรรมส่งเสริมสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน.....	40
6	เปรียบเทียบการรับรู้ระหว่างผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียนกับนักเรียนอื่น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียน ด้านกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิต.....	41
7	เปรียบเทียบการรับรู้ระหว่างผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียนกับนักเรียนอื่น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียน ด้านกิจกรรมการเผยแพร่ความรู้.....	42
8	เปรียบเทียบการรับรู้ระหว่างผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียนกับนักเรียนอื่น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียน ด้านกิจกรรมการช่วยเหลือครูอนามัยในการให้บริการเพื่อนนักเรียน.....	45
9	เปรียบเทียบการรับรู้ระหว่างผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียนกับนักเรียนอื่น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียน ด้านกิจกรรมการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขขณะมาให้บริการที่โรงเรียน.....	47
10	เปรียบเทียบการรับรู้ระหว่างผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียนกับนักเรียนอื่น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียน ด้านกิจกรรมในโรงเรียน.....	48

11	ค่าเฉลี่ย(\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(SD)ของการปฏิบัติงานของผู้นำ เยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียน ตามการรับรู้ของตนเอง ด้านกิจกรรม การให้ความรู้แก่สมาชิกในครอบครัว.....	49
12	ค่าเฉลี่ย(\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(SD)ของการปฏิบัติงานของผู้นำ เยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียน ตามการรับรู้ของตนเอง ด้านกิจกรรม การช่วยเหลือสาธารณสุขในชุมชน.....	51
13	การปฏิบัติงานด้านกิจกรรมนอกโรงเรียนของผู้นำเยาวชนสาธารณสุขใน โรงเรียนตามการรับรู้ของตนเอง.....	52
14	แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของนักเรียนอื่นเกี่ยวกับ ผลการปฏิบัติงานของผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียน.....	53